

TÁJÉKOZTATÓ a műemléki érték dokumentálása szakterületen szakértői nyilvántartásba vételről

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) kormányrendelet műemléki érték dokumentálása szakterületre vonatkozó részeinek kivonata

1. § (1) E rendelet hatálya a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos területeken végzett szakértői tevékenységre terjed ki, a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos igazságügyi szakértői tevékenység kivételével.

(2) A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos területek:

b) műemléki terület

ba) műemléki érték dokumentálása szakterület.

2. § 1. *dokumentálás*: műemléki értéket érintő beavatkozások folyamatának és eredményének, az azok során megfigyelhető jelenségeknek, valamint a műemléki érték állapotának tárgyyszerű, pontos szöveges és képi rögzítése és magyarázata;

3. *építéstörténeti tudományos dokumentáció*: a régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Övr.**) 9. melléklet II. rész D. pontjában meghatározottak összessége; többszintű megismerési folyamat eredménye, a műemléki érték engedélyhez nem kötött tudományos vizsgálatára, leltárba vételére, elemzésére, dokumentálására, a hozzá kapcsolódó források és szakirodalmi megállapítások feltárására, a műemléki érték történeti összefüggésbe helyezésére, valamint azon információk összegyűjtésére terjed ki, amelyek alapján meghatározhatók a műemléki érték megőrzését és érvényre juttatását biztosító beavatkozások és korlátozó tényezők;

6. *értékleltár*: az Övr. 10. mellékletében előírt, a műemléki értékek tételes meghatározását tartalmazó dokumentum;

7. *értékvizsgálat*: a műemléki érték dokumentálása szakterületen jogosult szakértő által készített olyan szakvizsgálat, amely szemrevételezés útján feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő műemléki értéket, amely védelemre érdemes lehet, megfelelő alátámasztással meghatározza az érték korát, valamint dokumentálja a védelemre javasolt műemléki érték jellemzőit;

8. *értékvizsgálati dokumentáció*: értékvizsgálat alapján készített dokumentáció, amely az Övr. 10. melléklet összefoglaló pontjai szerint tartalmazza a műemléki értékről szemrevételezéssel készített szöveges leírást és helyszíni fotókat;

11. *műemléki inventarizáció*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos feltáró munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemléki értékeinek megállapítását, dokumentálását, az állami műemléki értékkataszter fejlesztését szolgálja;

12. *műemléki revízió*: olyan, szemrevételezésen alapuló vizsgálati módszerrel elvégzett tudományos munka, amely egy-egy meghatározott földrajzi terület műemlékeinek monitoringozását szolgálja, a védett műemléki érték fennállásának,

veszélyeztetettségének, állapotának elemzésére és dokumentálására terjed ki a műemlékek közhiteles, hatósági nyilvántartásának naprakészen tartása érdekében;

19. *vonalhálós alakhű műemlékfelmérés*: alakhű építészeti felmérési módszert alkalmazó dokumentálás, amely az épülettől független (de az épület adottságához alkalmazkodó) geodéziai kitűzési hálózat felhasználásával, m=1:20, vagy m=1:50 léptékű ábrázolással pontosan rögzíti az épület geometriai jellemzőit és műszaki állapotának adatait (különösen a falszövet jellegzetességeit, repedéseket, falelválásokat, különböző korú vakolatmaradványok, festésrétegek felületi elhelyezkedését).

4. § (2) Szakértői tevékenységnek minősül a műemléki területen

a) műemléki érték dokumentálása szakterületen

- aa) a műemléki érték dokumentálása: inventarizáció, műemléki revízió, vonalhálós alakhű műemlékfelmérés, értékleltár, építéstörténeti tudományos dokumentáció, értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció önálló elkészítése,
- ab) a védett műemléki értéket érintő tevékenységeket, pályázatokat előkészítő tanulmányok készítése: megvalósíthatósági tanulmány, hatástanulmány készítése, műemlék vagy műemléki terület kezelési tervének készítése,
- ac) a védett műemléket érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, műemléket érintő tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezésménnyel járó – véleményezése,
- ad) a védett műemléket érintő pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése,
- ae) az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint a műemléket érintő tevékenység tervezési programjának összeállításában való részvétel, a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében.

5. § (4) Műemlék alkotórészét, tartozékát képező, műemlékként és egyúttal kulturális javakként is védett tárgyakat érintő, a 4. § (2) bekezdés a) [és c)] pontjában meghatározott tevékenység esetén alkalmazandók a 4. § (2) bekezdés a) [és c)] pontjában meghatározott tevékenységekre vonatkozó rendelkezések.

5. § (5) A műemléki érték dokumentálása szakterületen állami műemlékvédelmi és -helyreállítási intézmény kutatói munkakörében szerzett legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat, a kérelmezett szakterület vonatkozásában a szükséges jogosultság megszerzésekor mentesít a 7. § (1), (2) és (4) bekezdésében előírt szakképzettség teljesítése, valamint a 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott igazolás, valamint a 9. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott iratok benyújtása alól.

5. § (7) A szakági építésügyi műszaki szakértői szakterületen műemlék építmények műszaki szakértői részsakterületen jogosultsággal rendelkező személy a műemléki érték dokumentálása szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság megszerzésekor mentesül a 8. § (1) bekezdés b) pontjában előírt számítási módszer alapján megszerzett szakmai gyakorlat igazolása alól.

7. § (1) Műemléki terület műemléki érték dokumentálása szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez mesterfokozat vagy azzal egyenértékű végzettség és

a) okleveles **művészettörténész,**

b) okleveles **régész,**

- c) okleveles **építészmérnök**,
- d) okleveles **építészmérnök és műemlékvédelmi szakmérnöki**, vagy
- e) okleveles **építőművész és műemlékvédelmi szakmérnöki szakképzettség** szükséges.

8. § (1) Műemléki terület műemléki érték dokumentálása szakterületen a szakértői tevékenység végzéséhez

a) műemlékvédelem területen **legalább 5 év munkavégzésre irányuló jogviszonyban végzett, szakirányú tevékenységgel szerzett, vagy**

b) az 1. melléklet 2. pontjában meghatározott számítási módszer alapján megszerzett **legalább 40 pont** szakmai gyakorlat igazolása szükséges.

8. § (3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott **5 év kutatói munkakörben végzett tevékenységből 3 év állami műemlékvédelmi intézményben kutatói munkakörben végzett szakirányú tevékenység szükséges a 7. § (1) bekezdés c) pontja** és a 7. § (2) bekezdés c) pontja esetén a szakmai gyakorlat teljesítéséhez.

8/A. § (1) Védett műemléki értéket érintő szakértői tevékenységben **szakképzettséggel nem rendelkező személy közreműködését nem lehet igénybe venni.**

(2) A szakképzettséggel rendelkező, de szakmai gyakorlattal nem rendelkező személy az adott szakterületen jogosultsággal rendelkező szakértő irányításával, annak személyes közreműködésével végezhet a műemléken vagy annak alkotórészén, védett tartozékán beavatkozást, amely társszerzői minősítést és szakmai gyakorlat igazolását szolgálja.

(3) Egyéb képzettségű szakember műemléken kizárólag a szakértő irányításával saját képesítésének megfelelő részfeladatot végezhet, mely szakmai gyakorlatnak restaurátori vonatkozásban nem vehető figyelembe.

8/B. § A szakértő felelőssége kiterjed az általa elvégzett beavatkozásra, az általa irányított egyéb képzettségű szakember és a felügyelete alatt működő gyakornok tevékenységére, valamint a műemlékvédelem szempontjainak érvényesítésére.

12/A. § A műemléki területen a hatóság megtilthatja a szakértői tevékenység folytatását, ha az örökségvédelmi vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy valamely védett műemléki érték **a szakértőnek felróható okból helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult.**

13. § (4) Az 5. § (2) bekezdésétől eltérően végzettségétől, szakképesítésétől és szakmai gyakorlatától függetlenül a műemléki terület **műemléki érték dokumentálása szakterületen szakértői tevékenységet folytathat** az **igazságügyi szakértő** is, aki műszaki felsőoktatás keretében szerzett szakirányú főiskolai szakképzettséggel rendelkezik, ha

a) az igazságügyi szakértői névjegyzékbe 2006. január 1-jét megelőzően az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló miniszteri rendelet alapján a műemlékvédelem szakterületre felvették,

b) az igazságügyi szakértői névjegyzékben műemlékvédelem szakterületen e rendelet hatálybalépésének időpontjában szerepel, és

c) 2015. december 31-ig az 5. § (1) bekezdése alapján bejelenti a hatóságnak, hogy a műemléki érték dokumentálása szakterületen szakértői tevékenységet kíván végezni.

1. melléklet a 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelethez

2. Műemléki területen a műemléki érték dokumentálása szakterületre vonatkozó számítási módszer a szakmai gyakorlat igazolására (legalább 40 pont)

Egy tevékenységtípusból legfeljebb 15 pont vehető figyelembe. Egy tevékenységtípusba tartozik a 2-3., a 4-5., a 6-7., a 8-9. és a 10-13. sor szerinti tevékenység.

	A	B
1.	Tevékenység	Pontszám
2.	1 db védetté nyilvánítási vagy értékvizsgálati dokumentáció önálló elkészítése	3 pont
3.	1 db védetté nyilvánítási vagy értékvizsgálati dokumentáció elkészítése munkatársként	2 pont
4.	egy teljes építmény vonalhálós alakhú műemlékfelmérésének önálló elkészítése	5 pont
5.	egy teljes építmény vonalhálós alakhú műemlékfelmérésének elkészítése munkatársként	3 pont
6.	önállóan elkészített, legalább 40 objektumra kiterjedő műemléki revízió	5 pont
7.	40 objektumra kiterjedő műemléki revízióban munkatársként való részvétel	3 pont
8.	egy település vagy 50 épületre kiterjedő településrész inventarizációjának önálló elkészítése	4 pont
9.	egy település vagy 50 épületre kiterjedő településrész inventarizációjának elkészítése munkatársként	3 pont
10.	egy teljes műemlékre vonatkozó építéstörténeti tudományos dokumentáció önálló elkészítése	9 pont
11.	egy teljes műemlékre vonatkozó építéstörténeti tudományos dokumentáció elkészítése munkatársként	5 pont
12.	egy műemléket érintő tervezett tevékenységéhez kötődő építéstörténeti tudományos dokumentációjának önálló elkészítése	6 pont
13.	egy műemléket érintő tervezett tevékenységéhez kötődő építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése munkatársként	3 pont
14.	műemlékvédelmi intézményben kutatóként teljesített tíz hónap munkaviszony vagy gyakornoki státusz (hosszabb munkaviszony vagy gyakornoki státusz esetén legfeljebb 9 pontig vehető figyelembe)	3 pont
15.	műemlék-helyreállításban való közreműködésre tekintettel az építésügyért felelős miniszter által adományozott építészeti díj	4 pont
16.	tudományos fokozat megszerzése műemlékvédelmi tárgyú doktori értekezéssel	5 pont

9. § (3) cc) a pontszámítás alapját képező tevékenységről a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ (a továbbiakban: Központ), a Magyar Nemzeti Múzeum, a Lechner Lajos Tudásközpont (a továbbiakban: LLTK), vagy az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság számára benyújtott dokumentáció megnevezését és leltári számát, iktatószámát vagy egyéb iratazonosító számát azzal, hogy az LLTK által véleményezett dokumentációk közül nem vehető számításba az, amelyről a véleményezés során az LLTK megállapította, hogy a tartalma nem felel meg az Övr.-ben foglalt követelményeknek, vagy amelyhez kapcsolódó tevékenységet az építésügyi, illetve az örökségvédelmi hatóság az ezen követelményeknek meg nem felelő dokumentáció miatt nem engedélyezett.

A kormányrendelet hatályos változata elérhető a [http://njt.hu/cgi bin/njt doc.cgi?docid=165039.290161#foot 26 place](http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=165039.290161#foot_26_place) webhelyen.

Frissítve: 2015. március 17.